

Splošna varnost proizvodov in nadzor trga

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2011 o reviziji direktive o splošni varnosti proizvodov in nadzoru trga (2010/2085(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov¹,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93²,
- ob upoštevanju Sklepa št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o skupnem okviru za trženje proizvodov in razveljavitvi Sklepa 93/465/EGS³,
- ob upoštevanju Sklepa Komisije 2010/15/EU z dne 16. decembra 2009 o smernicah za upravljanje hitrega informacijskega sistema Skupnosti (RAPEX) iz člena 12 in postopka obveščanja iz člena 11 Direktive 2001/95/ES (direktiva o splošni varnosti proizvodov)⁴,
- ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov (KOM(2008)0905),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije z naslovom Revizija direktive o splošni varnosti proizvodov: povzetek predvidenih ukrepov, ki ga je 18. maja 2010 pripravil generalni direktorat za zdravje in varstvo potrošnikov,
- ob upoštevanju programa z naslovom Usklajevanje z novim zakonodajnim okvirom (Sklep št. 768/2008/ES), ki ga je 15. aprila 2010 pripravil generalni direktorat za podjetništvo in industrijo,
- ob upoštevanju programa z naslovom Revizija Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov, ki ga je 25. marca 2010 pripravil generalni direktorat za zdravje in varstvo potrošnikov,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije o razmerju med Direktivo o splošni varnosti proizvodov 2001/95/ES in določbami o nadzoru trga iz Uredbe (ES) št. 765/2008, ki ga je 2. marca 2010 pripravil generalni direktorat za zdravje in varstvo potrošnikov,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije z naslovom Revizija direktive o splošni varnosti proizvodov: določitev ključnih vprašanj, ki ga je 15. septembra 2009 pripravil generalni direktorat za zdravje in varstvo potrošnikov,

---

¹ UL L 11, 15.1.2002, str. 4.

² UL L 218, 13.8.2008, str. 30.

³ UL L 218, 13.8.2008, str. 82.

⁴ UL L 22, 26.1.2010, str. 1.

- ob upoštevanju informativnega dokumenta o nadzoru trga v državah članicah, ki ga je naročil odbor IMCO in je bil objavljen oktobra 2009,
  - ob upoštevanju informativnega dokumenta o reviziji direktive o splošni varnosti proizvodov in nadzoru trga, ki ga je naročil odbor IMCO in je bil objavljen septembra 2010,
  - ob upoštevanju delavnice o reviziji direktive o splošni varnosti proizvodov in nadzoru trga, ki je potekala 30. septembra 2010,
  - ob upoštevanju tristranskega vrha EU-ZDA-Kitajska v Šanghaju 25. in 26. oktobra 2010,
  - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov ter mnenj Odbora za mednarodno trgovino in Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A7-0033/2011),
- A. ker je nujno treba zagotoviti varnost vseh proizvodov, danih na trg EU, da bi med drugim zagotovili visoko stopnjo varstva potrošnikov,
  - B. ker je bil julija 2008 sprejet nov zakonodajni okvir, od 1. januarja 2010 pa se uporablja nova Uredba (ES) št. 765/2008 o nadzoru trga,
  - C. ker je treba Direktivo 2001/95/ES o splošni varnosti proizvodov (v nadaljevanju: DSVP), ki na ravni Skupnosti določa varnostne zahteve za proizvode za potrošnike, pregledati in uskladiti z novim zakonodajnim okvirom, in sicer s povezovanjem, zlasti z uredbo o nadzoru trga,
  - D. ker zakonodajni okvir o varnosti proizvodov in nadzoru trga sestavljajo tri plasti zakonskih aktov (DSVP, nov zakonodajni okvir in direktive o uskladitvi posameznih sektorjev), kar povzroča negotovost in zmedo na notranjem trgu,
  - E. ker se stopnja nadzora trga precej razlikuje med državami članicami in ker številne države članice niso določile potrebnih virov za učinkovit nadzor trga in različno tolmačijo „proizvode, ki pomenijo resno nevarnost“, kar lahko ustvari ovire za prosti pretok blaga, izkrivlja konkurenco in ogrozi varnost potrošnikov na notranjem trgu,
  - F. ker so sodelovanje med organi za nadzor trga in skupni ukrepi za nadzor trga nujni in bi jih bilo treba še okrepiti ter jim nameniti sredstva,
  - G. ker uredbe v primerjavi z direktivami prinašajo jasnost, predvidljivost in učinkovitost, kot je navedeno tudi v poročilu Maria Montija,

Nadzor trga

Uvod

1. je prepričan, da sedanji zakonodajni okvir za nadzor trga ne zagotavlja zadostne skladnosti ter ga je zato treba pregledati in nadalje uskladiti;
2. predlaga Komisiji, naj vzpostavi skupni evropski okvir za nadzor trga glede vseh proizvodov, ki so na notranjem trgu EU ali nanj vstopajo; poziva Komisijo, naj odigra dejavnejšo vlogo pri usklajevanju dejavnosti evropskih organov za nadzor trga, carinskih

organov in pristojnih organov v državah članicah;

3. poziva države članice in Komisijo, naj namenijo primerna sredstva za učinkovite dejavnosti nadzora trga; poudarja, da lahko pomanjkljivi sistemi za nadzor trga povzročajo izkrivljanje konkurence, ogrožajo varnost potrošnikov in spodjedajo zaupanje državljanov v notranji trg; poudarja, da je zelo pomembno zavarovati zunanje meje enotnega trga, zlasti večja pomorska pristanišča, ter Komisijo in države članice poziva, naj sprejmejo ukrepe proti nezakonitim proizvodom iz tretjih držav; predlaga, da Komisija opravi celovito oceno točk za vstop proizvodov na trg EU, vključno z oceno sredstev, ki so potrebna za zagotovitev ustreznega nadzora;
4. poziva države članice, naj usklajeno sprejmejo odvračalne kazni, vključno z velikimi globami, za gospodarske subjekte, ki namerno uvedejo nevarne ali neskladne proizvode na notni trg; predlaga, naj bodo prepovedi proizvodov čim večkrat javno objavljene, da se poveča vidnost nadzora na mejah in nadzora trga ter da bi gospodarske subjekte odvrgli od nezakonitega poslovanja;
5. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z organi za nadzor trga in carinskimi organi še naprej sofinancira skupne ukrepe za nadzor trga;
6. poudarja, da si morajo države članice izmenjevati najboljše prakse; poziva k skupnemu sodelovanju, združevanju znanja in izkušenj ter izmenjavi najboljših praks med organi za nadzor trga; opozarja na pomen sodelovanja med carinskimi organi in organi za nadzor trga na zunanjih mejah pri opravljanju ustreznih pregledov proizvodov, ki vstopajo v Skupnost; priznava pomemben prispevek, ki ga ima danes PROSAFE pri usklajevanju skupnih ukrepov za nadzor trga in izmenjavi preizkušenih in preverjenih praks v okviru DSVP; zato poziva Komisijo, naj preuči, pod katerimi pogoji bi lahko bil PROSAFE platforma za razširjeno usklajevanje med državami članicami za harmonizirane in neharmonizirane proizvode; meni, da je to nujno za vzpostavitev pravne osnove in zagotovitev, da bo imel PROSAFE dovolj sredstev za izpolnjevanje te naloge; poudarja, da usklajevanje prek mreže PROSAFE danes ovirajo omejena sredstva in neformalna struktura;
7. poziva države članice EU, naj si poizvedbe in študije v zvezi z varnostjo proizvodov izmenjujejo z drugimi državami članicami; meni, da bi bilo treba vključiti referenčne številke zadevnih proizvodov, da bi drugim organom olajšali prepoznavanje, saj bi jim lahko koristilo, če bi prevedli in uporabili informacije iz študij; poziva države članice, naj svojim pristojnim organom omogočijo sprejem ukrepov za nadzor trga na podlagi rezultatov preskusov ali študij, vključno s tistimi, ki so jih predložile druge države članice, da se prepreči podvajanje dela;
8. predlaga ustanovitev uradov za izobraževanje o varnosti proizvodov, npr. v okviru kontaktnih služb o proizvodih, ki lahko olajšajo usposabljanje in prenos informacij med gospodarskimi panogami;
9. poziva Komisijo, naj ustanovi javno podatkovno zbirko o varnosti proizvodov za potrošnike, vključno s platformo za pritožbe, po možnosti na podlagi že obstoječih regionalnih in nacionalnih sistemov v državah članicah; meni, da bo to povečalo čezmejno ozaveščenost o nevarnih proizvodih na notranjem trgu in potrošnikom omogočilo, da pristojne organe elektronsko obvestijo o nevarnih proizvodih; meni, da bi lahko to zbirko ustvarili z razvojem obstoječih podatkovnih zbirk, kot sta Evropski sistem za nadzor trga (ICSMS) in podatkovna zbirka o poškodbah (IDB); poudarja, da mora imeti ta zbirka

pravno podlago, poročanje držav članic pa mora biti obvezno; poziva k ustanovitvi sistema statističnih podatkov o nesrečah, temelječega na tej podatkovni zbirki, na podlagi katerega bi se objavljala obvezna letna poročila; poziva, da mora biti ta podatkovna zbirka javno dostopna, obenem pa je treba zagotoviti zaupnost za podjetja;

10. poudarja, da globalizacija, vse več zunanjšega izvajanja in povečevanje mednarodne trgovine pomenijo, da se na trgih po vsem svetu trguje z vedno več izdelki; meni, da je tesno sodelovanje med globalnimi regulatorji in drugimi zainteresiranimi stranmi na področju varnosti potrošniških izdelkov bistveno za obravnavanje izzivov, ki jih povzročajo zapletene dobavne verige in večji obseg trgovine;
11. poziva Komisijo, naj okrepi mednarodno sodelovanje v okviru Mednarodnega odbora za zdravje in varnost potrošniških proizvodov (ICPSC) za izmenjavo preizkušenih in preverjenih praks ter skupno preprečevanje proizvodnje nevarnih snovi v tretjih državah, ki so namenjene izvozu na evropski enotni trg;

Revizija DSVP

Uskladitev DSVP in novega zakonodajnega okvira – nova uredba o splošni varnosti proizvodov in nadzoru trga

12. podpira revizijo DSVP in Uredbe (ES) št. 765/2008 glede opredelitev pojmov in obveznosti za gospodarske subjekte, kot so opredeljene v Sklepu št. 768/2008/ES, pri čemer je treba preprečiti nastanek nepotrebnih upravnih obremenitev, zlasti za mala in srednja podjetja; meni, da je ena sama uredba edini način, da se za vse proizvode zagotovi enoten sistem za nadzor trga; zato poziva Komisijo, naj za vse proizvode vzpostavi en sistem za nadzor trga, temelječ na zakonodajnem aktu, ki bo zajemal tako DSVP kot Uredbo (ES) št. 765/2008; meni, da bi bilo treba ta novi zakonodajni akt pripraviti za doseg visoke ravni varnosti proizvodov in nadzora trga, pri tem pa pojasniti pravno podlago in upoštevati natančneje oblikovane določbe v obeh obstoječih zakonodajnih aktih;
13. poziva k uskladitvi zahtev po sledljivosti v DSVP in novem zakonodajnem okviru, da bi zagotovili dosleden sistem sledljivosti brez ustvarjanja novih birokratskih ovir;
14. poziva Komisijo, naj razmisli o razvoju natančnejših meril za ocenjevanje varnosti in tveganj zaradi neskladnosti proizvodov z zakonodajo EU;

Dodatne posebne spremembe DSVP

15. šteje za problematično, da proizvodi ponudnikov storitev niso zajeti v sedanji DSVP, kar pomeni, da se splošne varnostne zahteve uporabljajo, kadar s proizvodom ravna potrošnik v prostorih ponudnika storitev, kadar pa z istim proizvodom ravna ponudnik storitev, pa ne; poudarja potrebo po zapolnitvi te pravne vrzeli;
16. poziva k poenostavitvi evropske zakonodaje o varnosti proizvodov, zlasti glede ciljev „boljše priprave zakonodaje“ in „najprej pomisli na male“, ki si jih je zastavila Komisija v sporočilu „K aktu za enotni trg“, ter spodbuja vključitev določb o proizvodih, ki spominjajo na hrano, v revidirani predlog;
17. poziva, da bi za zagotovitev varnosti najširšega obsega posebej ranljivih potrošnikov vključili navedbo invalidov (skupaj z navajanjem otrok in starejših, ki so že zajeti);

18. poziva Komisijo, naj za proizvajalce določi obveznost pripravljanja analiz tveganja v fazi zasnov; poziva, naj se v primeru ugotovitve tveganj slednja navedejo v dokumentaciji, ta pa da na voljo javnim organom;

Nujni ukrepi Skupnosti

19. poudarja potrebo po učinkovitejšem zakonodajnem okviru, ki bi omogočal hitre posege in zanesljive dolgoročne rešitve brez prenašanja političnih odločitev na organe za standardizacijo ali Komisijo, kadar ni jasnega niza bistvenih zahtev politike, kakršen obstaja pri usklajeni zakonodaji;

Sledljivost

20. poudarja, da bi bilo treba proizvode, ki pomenijo resno nevarnost, čim prej trajno umakniti ali odpoklicati s trga, zagotoviti pa je treba tudi sledljivost prek celotne dobavne verige, kar zahteva zadostna sredstva za organe za nadzor trga;
21. poudarja, da je pomembna zanesljiva sledljivost na vseh stopnjah življenjskega cikla proizvodov, obenem pa je treba zagotoviti, da se zaradi tega ne bi povečale upravne obremenitve;
22. poudarja, kako pomembna sta sledljivost izdelkov in sledenje etiket za določitev države izvora izdelka in odgovornega proizvajalca;
23. vztraja pri učinkovitem izvrševanju že vzpostavljenih postopkov za identifikacijo; spodbuja Komisijo, naj oceni in ovrednoti uporabo novih tehnologij, pri čemer upošteva, da bi morala biti uporaba novih tehnologij sorazmerna in ne bi smela ogrozati zasebnosti, varnosti in varstva potrošnikov;
24. vseeno poudarja, da ne bi smeli vsiljevati ene same tehnične rešitve kot uradnega sistema/metode sledljivosti na trgu EU, in poziva k splošni sorazmernosti;
25. poudarja potrebo po izboljšanju in nadaljnji krepitvi izmenjave podatkov v okviru sistema RAPEX v zvezi z nevarnimi proizvodi iz tretjih držav (kot sta Kitajska in Indija) in po oceni njegovih zadnjih študij;

RAPEX

26. priznava, da je RAPEX koristno in učinkovito orodje za širjenje informacij med državami članicami o sprejetih ukrepih glede nevarnih proizvodov, vendar meni, da bi ga bilo mogoče še izboljšati;
27. poziva Komisijo, naj strokovnjakom za varnost proizvodov, proizvajalcem, trgovskim in potrošniškim organizacijam in nacionalnim organom omogoči dostop do vseh ustreznih informacij ob hkratnem zagotavljanju potrebne zaupnosti; poziva Komisijo, naj poveča osveščenost o sistemu RAPEX in sistemu odpoklica EU zunaj EU;
28. pozdravlja nove smernice RAPEX, ki prispevajo k izboljšanju delovanja sistema RAPEX; poziva Komisijo, naj uskladi novo metodo ocenjevanja tveganja s tistimi, ki veljajo za usklajene proizvode, da bi tako pomagala organom za nadzor trga pri njihovem delu;
29. poziva Komisijo, naj pojasni razvrstitev proizvodov v kategorijo „resno tveganje“ za prijave

v sistem RAPEX;

30. opozarja, da potrošniški izdelki na evropski trg vse pogosteje prihajajo iz tretjih držav; je posebej zaskrbljen, ker se vsako leto poveča število prijav v sistem RAPEX v zvezi s proizvodi kitajskega izvora, ki predstavljajo več kakor polovico vseh prijav v ta sistem, in ker kaže, da v 20 odstotkih primerov ni mogoče identificirati proizvajalca navedenih proizvodov; zato poziva k večjemu mednarodnemu prizadevanju in pozdravlja sodelovanje med EU, Kitajsko in ZDA na področju strategij za sledljivost proizvodov; pozdravlja vso podporo, usposabljanje in seminarje, ki jih organizirajo organi EU in Kitajske za izboljšanje varnosti proizvodov; poudarja, da so potrebni večletni programi za spopadanje s temi izzivi;
31. poziva Komisijo, naj preuči uporabnost oblikovanja sistema, podobnega sistemu RAPEX-CHINA, za druge trgovinske partnerje, zlasti tiste, na izdelke katerih je opozoril sistem RAPEX;
32. poziva Komisijo, naj v sistem RAPEX ali druge ustrezne sisteme na ravni EU vključi kazni za kršitve držav članic, da bi vsem zainteresiranim stranem zagotovili spodbude in preglednost;

Spletna prodaja in carina

33. je zaskrbljen zaradi težav, ki jih imajo organi za nadzor trga pri ukrepanju proti nevarnim proizvodom v prodaji prek spleta;
34. pozdravlja projekt Komisije C2013 na področju varnosti proizvodov, s katerim bo pripravila smernice za carinske preglede v EU; poziva Komisijo, naj pripravi specifična orodja za carinske organe, da se bodo spopadli z izzivi primerne kontrole uvoženih proizvodov; poziva k nadaljnji krepitvi sodelovanja med nadzornimi organi;
35. priznava, da potrošniki prek spleta kupijo vse več izdelkov iz tretjih držav, ki niso skladni z evropskimi standardi ter zato ogrožajo varnost in zdravje potrošnikov; poziva Komisijo, naj okrepi in poenoti carinske kontrole za izdelke, ki jih potrošniki kupijo prek spleta, in nadzira trg, zlasti za tiste izdelke, ki lahko neposredno škodujejo potrošniku, kot so farmacevtski in živilski izdelki; poziva Komisijo, naj preuči morebitne rešitve tega vprašanja, da bi okrepila zaupanje potrošnikov v e-trgovino;
36. poziva Komisijo in organe držav članic, naj zagotovijo primerno usposabljanje uradnikov, da bodo lažje odkrivali proizvode, ki pomenijo nevarnost; poziva h krepitvi sodelovanja med carinskimi organi in organi za nadzor trga pred dajanjem proizvodov na trg, kar prav tako terjaja večletne programe;
37. poziva Komisijo in pristojne nacionalne organe, naj nadalje razvijajo kampanje za osveščanje, namenjene potrošnikom, da bi jih seznanili s tveganjem zlasti spletnega nakupa ponarejenih proizvodov;

Standardizacija

38. poudarja, da morajo organi za nadzor trga sistematično sodelovati v procesu priprave standardov, pomembnih za varnost, saj je to primeren način za zagotovitev, da bo njihovo znanje vključeno v proces standardizacije ter da bo doseženo boljše razumevanje standardov, s tem pa bodo dosegli tudi, da bo prostovoljna uporaba standardov prispevala k

povečanju varnosti in zdravja potrošnikov, pa tudi pravne varnosti, saj bodo s tem organom držav članic omogočili, da pravilno razlagajo in uporabljajo evropske standarde;

39. poziva Komisijo, naj poveča jasnost mandatov za standarde in razmisli o drugih naprednih načinih za izboljšanje ter integracijo nacionalnih in evropskih sistemov za standardizacijo na področjih, kjer še niso usklajeni, pri čemer bi moral biti poudarek na soudeležbi malih in srednjih podjetij, osrednje prvine sedanje strukture pa bi še vedno ohranili;
40. poziva k izboljšanju zdaj veljavnih postopkov Komisije za določanje mandatov za pripravo evropskih standardov, da se zagotovi pravočasen odziv na nova ali nastajajoča tveganja na učinkovitejši način; poudarja pa, da bi moral nove ali spremenjene postopke pregledati tudi Parlament; poudarja, da bi moral imeti Parlament tudi pravico do nadzora nad postopki prevzemanja ali uporabe mednarodnih, neevropskih in drugih standardov;
41. poziva evropske organizacije za standardizacijo in Komisijo, naj preučijo vse sisteme, ki bi lahko pospešili proces razvoja standardov, pri čemer zagotovijo pravilno udeležbo vseh ustreznih zainteresiranih strani, na primer uvedbo hitrega postopka ali možnosti, da Komisija objavi obstoječe evropske ali ISO referenčne standarde, razvite zunaj mandata Komisije, če se šteje, da taki standardi zagotavljajo visoko stopnjo varstva potrošnikov ali obravnavajo posebno tveganje, kot začasen ukrep, dokler ne bo na voljo trajna rešitev;
42. poziva k izboljšanju mandatov Komisije za standardizacijo, da bi evropskim organizacijam za standardizacijo omogočili razvoj evropskih standardov, ki bodo izpolnjevali tehnične zahteve, za katere se doseže ali ocenjuje skladnost s politično odločitvijo; glede tega meni, da sta pri pripravi osnutkov potrebna boljša udeležba in sodelovanje med Evropsko komisijo in evropskimi organizacijami za standardizacijo; ob upoštevanju, da te organizacije delujejo na podlagi konsenza, meni, da je za pravilno delovanje sistema bistveno, da se vsa politična vprašanja obravnavajo na ravni oblikovanja politike, ne pa, da se prenašajo na Evropsko komisijo, organe za standardizacijo ali druge izvršilne uprave;
43. poziva, da je treba v DSVP vključiti postopek za uradno nasprotovanje standardu, podobno kot v Sklepu št. 768/2008/ES; meni, da bi morala biti uporaba tega postopka možna tudi v času, ko standard še ni naveden v Uradnem listu Evropske unije, vendar države članice s tem ne bi smele nadomestiti bistvenega povečanja udeležbe svojih nadzornih organov v standardizacijskem sistemu;
44. poziva Komisijo in vse zainteresirane strani, naj zagotovijo finančno vzdržnost evropskega standardizacijskega sistema, tudi z javno-zasebnimi partnerstvi in z večletnim finančnim načrtovanjem, saj je to bistveno za zagotovitev njegove učinkovitosti in uspešnosti;
45. poziva Komisijo, naj sprejme nadaljnje ukrepe v skladu z novim zakonodajnim okvirom, da se okrepijo potrebne revizije;

o

o o

46. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.